

ȚARA DE SVS

Revistă de conservare și promovare a culturii tradiționale • Nr. 3-4 (55-56) – 2019 (Anul XIV)

CUPRINS

Cornelia CIOBANU / <i>Semnal</i>	1
Mirel AZAMFIREI / <i>Festivalul-Concurs al Tarafurilor „Constantin Lupu”, Ediția a IV-a</i>	3
Mirel AZAMFIREI / <i>Festivalul-Concurs al Fanfarelor, Ediția a XIV-a</i>	5
Mirel AZAMFIREI / <i>Curs de Masterclass Dirijat Coral condus de Sabin Păutza</i>	7
Mirel AZAMFIREI / <i>Festivalul-Concurs Coral de Căntece Naționale Românești, Ediția a V-a</i>	10
Dan TEODORESCU / <i>„Naivii” din Iași au ajuns la Botoșani</i>	13
Corina Matei GHERMAN / <i>Între culoare și cuvânt</i>	15
Felicia ACSINTE / <i>Impresii I – Salonul Internațional de Artă Naivă, Ediția a VII-a</i>	17
Margareta MIHALACHE / <i>Impresii II – Salonul Internațional de Artă Naivă, Ediția a VII-a</i>	18
Felicia ACSINTE / <i>Arta naivă – Expresia sinceră a sinelui</i>	19
Lucia Olaru NENATI / <i>Cultura de toamnă</i>	22
Steliana BĂLTUȚĂ / <i>Moldova bisericilor de lemn – Album de reportaj</i>	25
Mirel AZAMFIREI / <i>Festivalul de Gastronomie Tradițională Moldovenească</i>	30
Înv. Irina GAVRIL / <i>Trăinicia Tradițiilor Locale</i>	32
Elena PRICOPIE / <i>Festivalul Internațional „Vasile Andriescu”, Ediția a XIV-a</i>	37
Elena PRICOPIE / <i>Lada cu Zestre – program de descoperire a izvoarelor folclorice botoșănene</i>	38

Revistă editată de
CENTRUL JUDEȚEAN PENTRU CONSERVAREA
ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE BOTOȘANI
cu sprijinul Consiliului Județean Botoșani

Redacția:
Manager Cornelia Ciobanu
Consultant Margareta Mihalache
Etnolog Steliana Băltuță
Referenți: Mirel Azamfirei, Elena Pricopie
Machetare computerizată Dragoș Lespezeanu
Foto coperta 1 – Tariful „Doina Holmului”, comuna Frumușica, jud. Botoșani
(Festivalul-Concurs al Tarafurilor „Constantin Lupu”, Ediția a IV-a)
Foto coperta 4 – Căiuți Oneaga
Foto coperta 3 – Florin Cramariuc – meșter, Marius Rusu – actor,
Constantin Ciubotărița – meșter

Adresa:
Pietonalul Unirii nr. 10, Botoșani
Tel./Fax: 0231.536.322
E-mail: centrul_creatiei_botosani@yahoo.com

ISSN: 2285-0937

SEMNAL

Manager
CORNELIA CIOBANU

Pentru anul în curs ne-am propus să dezvoltăm interesul tinerilor pentru învățarea dansurilor populare moldovenești și să aducem în atenția coregrafilor/ instructorilor câteva aspecte esențiale ale tradiționalelor jocuri populare de demult și de astăzi. Ca urmare, am inclus în Calendarul minimal de activități și proiectele culturale „Cursuri de formare a instructorilor de dansuri populare” și „Festivalul-concurs al ansamblurilor artistice «Lada cu zestre»”, valorificând experiența unui coregraf recunoscut – domnul Costinel Leonte din Vlădeni.

Din descrierea făcută de către coregraful Costinel Leonte, se desprind câteva concluzii edificatoare și anume:

- atât tradiția și frumusețea dansurilor populare strămoșești, cât și varietatea costumelor tradiționale nu trebuie uitate, fiindcă ele fac parte din identitatea noastră națională, iar coregrafii/instructorii căminelor culturale din județul nostru trebuie să înțeleagă foarte bine rolul lor de călăuzitori și formatori ai tinerilor și copiilor;
- că dansul nostru strămoșesc a suferit influențe de la orientali și slavi numai în ceea ce privește forma (doar într-o oarecare măsură), pe când tema, motivul, rămân doar ale noastre, ale românilor;
- cultivarea dansurilor naționale este și un mijloc al educației fizice, având importante beneficii: reprezintă o terapie atât pentru trup, cât și pentru suflet; ne eliberăm de gândurile negative;

intrăm în contact cu frumusețea vremurilor de altădată; intrăm în contact cu mai multe persoane; devenim mai disciplinați și mai conștienți de dinamica corpului nostru;

- că toate formațiile de dansuri populare trebuie să aducă în atenția publicului și să pună în valoare tradiția și creația artistică populară pentru amplificarea și revigorarea activităților artistice la nivelul educației timpurii; ne așteptăm ca în fiecare comună să existe cel puțin câte o formație de dansuri populare și

chiar în fiecare școală gimnazială din mediul rural și din orașele mici.

Scopul principal pe care l-am urmărit a fost acela de a ajuta căminele culturale și casele de cultură din județul Botoșani, care încă nu au o activitate constantă, dar și instructorii formațiilor de dansuri populare să-și îmbogățească repertoriile și să asigure o acuratețe acestora, aplicând și elementele esențiale ale jocurilor populare din lucrarea întocmită de către coregraful Costinel Leonte.

Ansamblul STEJĂRELUL
din comuna George Enescu

24 Mai 2019, Botoșani,
Parcul „Mihai Eminescu”

[illegible]

Organizat pentru prima dată în spațiul
încărcat de istorie al Parcului „Mihai Eminescu”,

Juriul a fost prezidat de binecunoscutul dirijor **Viorel Leancă**, ceilalți membri fiind profesorul și violonistul Florin Ciobanu și dirijorul Marinică Botea.

TROFEUL „CONSTANTIN LUPU”

Taraful **NEVĂZĂTORILOR**, din Botoșani, coordonator *Mitică Ștefan*, care a interpretat, din repertoriul Tarafului Datina, dirijat de Constantin Lupu: *Sârba de la Victoria, Mărgineanca, Doina Oilor, Hora de la Draxini, Sârba de la Ichimeni, Sârba de la Victoria*.

PREMIUL I

Taraful **„STRAJA”**, din comuna Straja, județul Suceava, coordonator *Doru Vasile Cotos*, care a interpretat: *Jele, Bătrânească, Sadăul*.

PREMIUL al II-lea

Taraful **„DOINA HOLMULUI”**, din comuna Frumușica, județul Botoșani, coordonator *Anușca Dumitru*, care a interpretat: *Sârba Flăcăilor, Horă, Doină, Hora la fluier, Sărbă, Bătuță*.

PREMIUL al III-lea

Taraful **„ION SPATARU”**, din Vaslui, coordonator *Maria Cornea*, care a interpretat: *Hora de la Vaslui, Pe Valea Prutului, O melodie de dor, Eu sunt fată din Vaslui*.

MENTIUNE

Taraful **„TRANDAFIR”**, din comuna Voloca, Cernăuți, Ucraina, coordonator *Ion Bodnar*, care a interpretat: *Bucovină, țară dulce!, Solo la nai și vioară, Sârba de pe Valea Devluiului*.

PREMIUL SPECIAL AL JURIULUI

Taraful **„FLUIERAȘ”**, de la Școala „Mihai Eminescu”, din Vaslui, coordonator *prof. Mihai Cornea*, care a interpretat: *Hora de la Vaslui, Pe Valea Prutului, Sârba lui Velicu, Melodie de Dor, Hora de la Mărgineni, Sârba ca la Nord*.

În recital, au evoluat membrii **Ansamblului vocal-instrumental „FLORALIA”**, al Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași, dirijor și coordonator *Conf. Univ. dr. Irina Zamfira Dănilă*, care a interpretat cu mult profesionalism și măiestrie artistică folclor țărănesc din culegerile lui Alexandru Voevidca și cântece de lume din culegerile lui Anton Pann.

FESTIVALUL-CONCURS AL FANFARELOR

Ediția a XIV-a, 4 August 2019,
Botoșani, Parcul „Mihai Eminescu”

MIREL AZAMFIREI

Ediția din acest an a adus un număr record de formații, respectiv 14 fanfare, din județele Botoșani și Suceava, dar și din Republica Moldova. Este îmbucurător faptul că zona Moldovei și a Basarabiei păstrează tradiția fanfarelor sătești și cel mai încurajator este atunci când vedem copii și tineri, care învață să cânte la instrumente de suflat și se alătură formațiilor consacrate.

Repertoriul propus pentru ediția din acest an a fost diversificat și lărgit, astfel că, pe

Consiliul Județean Botoșani
Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani
organizează

FESTIVALUL-CONCURS AL FANFARELOR

EDIȚIA a XIV-a
4 august 2019
ora 10:00 - Parada formațiilor artistice
ora 11:00 - Spectacolul fanfarelor
Parcul Mihai Eminescu Botoșani

VOR PARTICIPA FANFARELE:

- „DOR DE PLAIURI CORLĂTENE” - CORLĂTENI
- „BRAZII BUCOVINEI” - SF. ILIE, SUCEAVA
- „BUNINȚI” - MIHOVENI, SUCEAVA
- „MOȘTENITORII” - MILEANCA
- „LOZNEANCA” - LOZNA
- „FLORILE BUCOVINEI JUNIOR” - CÂDEȘTI
- „TUDOREANCA” - TUDORA
- „MOȘTENITORII” - DOROHOI
- „CODRII VORONEI” - VORONA
- „HUDEȘTEANCA” - HUDEȘTI
- „BĂRÂNCUȚA” - BARANCA

Informații: centrulcreatieib.ro

lângă lucrările folclorice (hore, sârbe, bătute), au fost adăugate și piesele patriotice, marșurile militare, dar și muzica de promenadă, cum ar fi: valsuri, polci, mazurci etc.

Juriul a fost format din 3 specialiști remarcabili ai muzicii de fanfară, respectiv președintele juriului a fost profesorul și trompetistul filarmonicii **Emil Mandric**, ceilalți 2 membri fiind prof. **Ioan Enciu** și prof. **Vasile Gherman**.

Premiile au fost acordate următoarelor fanfare:

TROFEUL

Fanfara de copii „**HASNAȘ**”, din satul Hăsnășenii Mari, raionul Drochia, Republica Moldova, coordonator **Andrei Arhirii**, care a interpretat: *Hora primăverii, Joc de la Sănătăuca, Sârba lui Valicu, Hai la horă, Mahalageasca*.

PREMIUL I

Fanfara de copii „**MOȘTENITORII**”, Școala „Alexandru Ioan Cuza”, Dorohoi, Jud. Botoșani, coordonator învățător **Vasile Bradu**, care a interpretat: *Marș, Vals, Hora, Bătuta, Sârba*.

PREMIUL al II-lea

Fanfara „**HUDEȘTEANCA**”, din localitatea Hudești, jud. Botoșani, coordonator **Gheorghe Mitoceanu**, care a interpretat *melodii vechi, culese din zona Mileanca, Darabani, Hudești*.

PREMIUL al III-lea

Fanfara „**BUNINȚI**”, sat Mihoveni, comuna Șcheia, județul Suceava, coordonator **Maru-neac Vasile-Mihai**, care a interpretat *hore, bătute, sârbe din zona Bucovinei*.

MENTIUNE

Fanfara „**DOR DE PLAIIURI CORLĂȚENE**”, din localitatea Corlăteni, județul Botoșani, coordonator prof. **Viorel Fantu**, care a interpretat *Hora „Mi-o zîs cucuțu și mie”*, alături de alte hore, bătute și sârbe.

MENTIUNE

Fanfara din **STAMATE**, din localitatea Stamate, comuna Fîntînele, jud. Suceava, coordonator **Vasile Leontică**, care a interpretat *hore, bătute, sârbe și Ruseasca de pe Valea Siretului*.

PREMIU DE POPULARITATE

Fanfara „**TUDOREANCA**”, din comuna Tudora, județul Botoșani, coordonator **Ioan Covrig**, care a interpretat: *Hora „De la primărie-n sus”, Bătuta „Bălăceana veche”, Sârba, Hora „Mă dusei în câmp să ar”, Bătuta de la Dolhasca, Sârba Iacobenilor*.

CURS DE MASTER-CLASS DIRIJAT CORAL CONDUS DE MAESTRUL SABIN PĂUTZA

BOTOȘANI, 16-21 SEPTEMBRIE 2019

MIREL AZAMFIREI

Ia această a doua ediție, cursul de dirijat coral a fost condus de compozitorul, dirijorul și profesorul **SABIN PĂUTZA**. Personalitate marcantă, poate cel mai complex și prolific reprezentant al muzicii clasice românești contemporane, Sabin Păutza s-a întors în România din lunga carieră nord-americană. Maestrul deține numeroase premii și distincții românești și internaționale, printre care: Premiul „George Enescu”, al Academiei Române, Premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, Marele Premiu al Televiziunii Române, Premiul de compoziție al „Concursului Internațional din Salt Lake City”, Utah, Premiul „Rudolf Nissim” al Uniunii Compozitorilor Americani, Marele premiu „Doctor Martin Luther King Jr.” pentru compoziție.

Cursurile au avut loc, ca și anul trecut, la Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sf. Gheorghe”, din Botoșani, unde dl. Director, preotul **Daniel DASCĂLU**, a pus la dispoziție un spațiu generos, contribuind, astfel, la buna desfășurare a cursului.

Cei 8 cursanți activi, respectiv muzicienii care au dirijat efectiv, au venit din București, Constanța, Suceava, Bistrița și, bineînțeles, Botoșani. Nivelul de pregătire al cursanților a fost superior celui de anul trecut, iar repertoriul parcurs a avut un grad de dificultate pe măsura cursanților și, mai ales, a profesorului.

Pe lângă cursanții activi, au participat 10 coriști din Botoșani, care au constituit corul ce a cântat partiturile cursului de dirijat.

Cursul de dirijat a beneficiat de acompa-

niamentul pianistic al doamnei prof. dr. **Ana Maria SOROCAN**, de la Liceul de Arte „Ștefan Luchian” din Botoșani, care a adus un plus de valoare, prin profesionalismul și experiența muzicală remarcabile.

Repertoriul studiat a fost preponderent scris de către maestrul **Sabin PĂUTZA**, aceasta fiind și o bună oportunitate pentru cursanți de a primi direct de la compozitor informații intrinseci, referitoare la sursa de inspirație a partiturilor, tehnica de componistică folosită, dar și alte amănunte, pe care doar compozitorul le cunoaște despre creația sa.

REPERTORIU

1. Sabin Păutza – „Ave Maria”
2. Sabin Păutza – „Junii buni, colindători”
3. Sabin Păutza – „Gloria”
4. Sabin Păutza – „Glorious Kingdom” (traditional)
5. Sabin Păutza – „Jericho” (traditional)
6. Sabin Păutza – „Lacul”
7. Sabin Păutza – „Sanctus” (from „The Baroque Requiem”)

8. Sabin Păutza – „Sări mândra, sări draga!”
9. Sabin Păutza – „Tatăl Nostru”
10. Sabin Păutza – „Trandafir cu dor, cu jălie”
11. Romeo Cozma – „Fii vesel, iubite creștine!”
12. Cesar Franck – „Panis Angelicus”
13. Tudor Flondor – „Serenada”
14. T. Teodorescu – „Eu mă duc, codrul rămâne”
15. Ioan D. Chirescu – „Tatăl Nostru”
16. Augustin Bena – „Ochiul inimii mele”

LISTĂ CURSANȚI

1. CURCĂ-ATUDOSIEI CONSTANTIN-CIPRIAN, 42 ani, preot, dirijor de cor, Suceava, loc. Capu Cîmpului;

2. ATUDOSIEI ALEXANDRU, 22 ani, student la medicină, Suceava;

3. KAROLI CAROLINA, profesor de pian, masterat în muzicologie, dirijoare de cor, Liceul de Artă Bistrița;

4. GRĂDINARU CEZAR, profesor de muzică la Seminarul Teologic din Botoșani, dirijor de cor;

5. CURSARU ELENA-LOREDANA, 24 ani, București, master în dirijat coral;

6. ALEXIUC IOAN-BOGDAN, arhidiacon, profesor la Facultatea de Teologie din Constanța, dirijor secund al corului de preoți „Armonia”, Constanța;

7. ALEX MOCANU, 24 ani, dirijor de cor și orchestră, Liceul de Arte „Ștefan Luchian”, Botoșani;

8. DASCĂLU TEOFAN, 18 ani, elev.

Cursul de masterclass dirijat coral a avut ca finalitate un concert ținut pe scena **Căminului Armatei** din Botoșani, prin bunăvoința doamnei directoare **Mirela SANDU**.

Concluzionând, ne permitem să opinăm că a fost o săptămână rodnică, în care coriștii și dirijorii participanți au avut de învățat de la un adevărat Maestru.

Mulțumim, maestre **Sabin PĂUTZA** !

Hotel Rapsodia,
Sala „Mihai Eminescu“

 a această ediție, Festivalul-Concurs Coral de Cântece Naționale Românești a avut onoarea de a-l avea ca președinte al juriului pe maestrul Corneliu CALISTRU, renumit dirijor de orchestră, atât în genul operei, cât și în cel simfonic, domnia sa fiind timp de câteva decenii directorul Operei Naționale Române din Iași, calitate în care a format și îndrumat câteva

generații de soliști de operă și dirijori de orchestră. Ceilalți membri ai juriului au fost prof. Alexandru Romanovschi și prof. dr. Ana Maria Sorocan, de la Liceul de Arte „Ștefan Luchian”, din Botoșani.

Au participat 10 coruri, 5 din județul Botoșani și 5 din Republica Moldova. Discutând cu dirijoarele corurilor din Chișinău, acestea mi-au spus că în Basarabia se cântă și se ascultă muzică patriotică românească, iar

publicul iubește acest gen de muzică! La noi, probabil că amintirea vremurilor comuniste, atunci când era obligatoriu asemenea repertoriu, face ca formațiile corale să fie reticente în abordarea cântecelor naționale românești. Tocmai din cauza acestui aspect, credem că este folositor acest festival, care va ajuta la păstrarea pieselor patriotice pentru generațiile viitoare.

Premianții au fost următorii:

- **TROFEU** – Corul „GLORIA” al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”, din Chișinău, Republica Moldova, Dirijor *Valeria Diaconu*.

SECȚIUNEA LICEE DE ARTĂ:

- **PREMIUL I** – Corul „BELCANTO”, din Soroca, Republica Moldova, Dirijor *Liudmila Samarin*.

SECȚIUNEA CORURI PE 1-2 VOCI/GRUPURI FOLCLORICE:

- **PREMIUL I** – Grupul folcloric „FLORI DE MĂR”, de la Școala de Arte Glodeni, Republica Moldova, Dirijor *Ion Buga*;

- **PREMIUL I** – Corul de copii „FANTEZIA”, de la Școala de Arte Glodeni, Republica Moldova, Dirijor *Olga Grab*;

- **PREMIUL al II-lea** – Grupul folcloric „ARTIS”, de la Școala Populară de Arte „George Enescu”, din Botoșani, Dirijor *prof. Versavia Vecliuc*;

- **PREMIUL al II-lea** – Grupul vocal-instrumental „ARCAȘII”, din Vorona, jud. Botoșani, Dirijor *prof. Sergiu Dascălu*;

- **PREMIUL al III-lea** – Grupul folcloric „FLORILE PRUTULUI”, din Ștefănești, jud. Botoșani, Dirijor *Maria Crenguța Volintiru*;

- **PREMIUL al III-lea** – Corul „SF. IOAN BOTEZĂTORUL”, din Botoșani, Dirijor *Gheorghe Bulboacă*.

SECȚIUNEA CORURI PE 3-4 VOCI:

- **PREMIUL I** – Corul de copii „LIA-CIOCÎRLIA”, de la Centrul Republican pentru Copii și Tineret, din Chișinău, Republica Moldova, Dirijor *Svetlana Istrate*;

- **PREMIUL al II-lea** – Corul „GEORGE ENESCU”, din Dorohoi, jud. Botoșani, Dirijor *prof. Gheorghina Gușulei*.

„Naivii” din Iași au ajuns la Botoșani!

DAN TEODORESCU
jurnalist și scriitor

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani, cu sprijinul Consiliului Județean Botoșani, având drept parteneri Direcția Județeană pentru Cultură Botoșani și Uniunea Creatorilor de Artă – Filiala Iași (președinte: Calistrat Robu), a organizat sâmbătă, pe 3 august 2019, la Direcția Județeană pentru Cultură Botoșani, cea de-a VII-a ediție a Salonului Internațional de Artă Naivă „Gheorghe Sturza”, expoziția putând fi vizitată până pe 24 august. În comunicatul de presă al organizatorilor locali se spun următoarele: „Arta naivă botoșăneană ne-a făcut cunoscuți la

nivel mondial prin faptul că în «World Encyclopedia of Naïve Art», apărută la Londra, în 1984, este consemnat orașul nostru ca fiind locul în care se desfășoară un Salon cu un impact deloc de neglijat pentru zona Moldovei. Pornind de la personalitatea artistului naiv Gheorghe Sturza, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani a reînviat această manifestare în anul 2013 cu o amploare deosebită, reușind să atragă invitați la ultimele ediții și din alte țări. În acest sens, au răspuns invitației 49 de artiști naivi, cei mai mulți din România, la care s-au alăturat și cei din Franța, Lituania, Israel, Ungaria și

Polonia. Lucrările expuse sunt de o complexitate și diversitate aparte, impresionează atât prin tematică, cât și prin cromatică. O altă notă dominantă a acestei ediții este simplitatea unor abordări la unii artiști și totodată, o elaborare uimitoare a compozițiilor la alții dintre aceștia. De asemenea, tehnicile pentru care au optat unii artiști sunt diverse și unele chiar inovatoare, acceptate și la expozițiile internaționale”.

Din partea UCA – Filiala Iași au expus pe simezele din Botoșani „naivii” Calistrat Robu, Mihaela Berari, Anastasia Gârneață, Maria Lupu, Octavia Vizitiu, Răzvan Paul Robu, Elena Zbanț, fotoreporterul de serviciu fiind maestrul Ioan Vârlan. În cadrul manifestării de la Botoșani au avut loc și două lansări de carte care dovedesc încă o dată că există un canal de comunicare între genurile literare și artele vizuale. Cele două volume prezentate publicului de Corina Matei-Gherman și Viorica Șerban au fost: „Balul”, de artistul orădean Mihai Dascălu și „Între două lumi”, rod al unei colaborări între

ieșenii Corina Matei-Gherman și Calistrat Robu. Meritul acestor prezentări de carte aparține Uniunii Creatorilor de Artă – Filiala Iași, Ligii scriitorilor – Filiala Iași-Nord Est România și Cercului Militar Iași în parteneriat cu Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani. Moderatorii evenimentului de la Botoșani au fost etnograful Margareta Mihalache, din partea instituției organizatoare și artistul naiv ieșean Calistrat Robu, președintele Uniunii Creatorilor de Artă – Filiala Iași. Vernisajul Salonului de artă naivă de la Botoșani s-a bucurat de prezența criticului de artă ieșean Felicia Acsinte, care a avut un expozeu de mare acuratețe stilistică și artistică, după cum a remarcat și pictorul Calistrat Robu, care ne-a mai declarat: „În zona Moldovei se petrec lucruri frumoase, iar evenimentul de la Botoșani este un exemplu grăitor în acest sens. Mulțumim gazdelor pentru organizarea superbă a salonului, publicului pentru prezență, iar colegii mei veniți de la Iași au fost și ei la înălțime!”

Între culoare și cuvânt

CORINA MATEI GHERMAN

Membră a Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Iași

În perioada 3-24 august 2019, are loc Salonul Internațional de Artă Naivă „Gheorghe Sturza”, la Botoșani și lansarea a două volume intitulate „Balul” – autor/pictor Mihai Dascălu și „Între două lumi” – autori: Calistrat Robu și Corina Matei Gherman.

Elementul de surpriză al artei naive este comunicarea, artistul redă pe pânză ce vede în prezent și ceea ce-și amintește, ei aduc imaginația, filonul popular, înclinațiile spre folclor, hazul și umorul, fie aspectele grotești, fie

aspectele mirifice în fața noastră, a publicului doritor de frumos. Prin lucrările lor artiștii naivi exprimă bucuria creației de care noi cei de azi nu ne putem lipsi.

În cadrul expoziției întâlnim lucrări ce abordează teme diferite, legate de subiecte diferite, unde autorii se lasă purtați de fantezie, executând compoziții cu multe personaje, portrete, uneori cu evidentă tentă politică tratată cu satiră și umor. Comicul și gravul merg mână în mână, într-o armonie coloristică desăvârșită.

Deși catalogată drept pictură naivă, opera unor artiști prezenți în această expoziție nu e deloc naivă, cu desen foarte bine realizat, compoziție echilibrată în spațiu și armonios colorată. Pictura pornește de la emoția vie pentru a tinde spre simboluri și nu numai. În unele compoziții autorul folosește mituri și simboluri, se lasă purtat de fantezie, este revolta de a-și exprima viziunea asupra vieții cu dorința de a trăi într-un nou univers.

Și dacă ne referim la univers, ar trebui să respectăm legile unui univers normal. Universul artistului este unul mental cu toate fenomenele vieții, materiei, energiei, într-un cuvânt, tot ceea ce este perceput de simțurile noastre și prin spirit.

Ceea ce este jos este și ceea ce este sus și reprezintă planuri de manifestare ale vieții și

ființei, respectiv între planul material, mental și spiritual, există o armonie ca în tablourile expuse unde totul se mișcă și vibrează. Diferențele care există între diferitele manifestări ale materiei, energiei și sufletului se datorează gradului diferit de vibrație al artistului. Toate se întâmplă conform legii universului, nicio dată nu se întâmplă ceva neprevăzut, accidental. Un eveniment este ceea ce survine, se produce ceea ce se întâmplă ca rezultat sau ca o consecință a unui eveniment precedent. Un eveniment constituie o verigă în marele lanț al valorilor cum este și această manifestare la care au pus mult suflet Doamna Margareta Mihalache și Pictorul Calistrat Robu. Un merit deosebit îl au toți artiștii și scriitorii prezenți la Botoșani în perioada 3-24 august 2019.

Le urăm mult succes în continuare!

SALONUL INTERNAȚIONAL DE ARTĂ NAIVĂ

Gheorghe Sturza

Ediția a VII-a, Botoșani, 3-24 august 2019

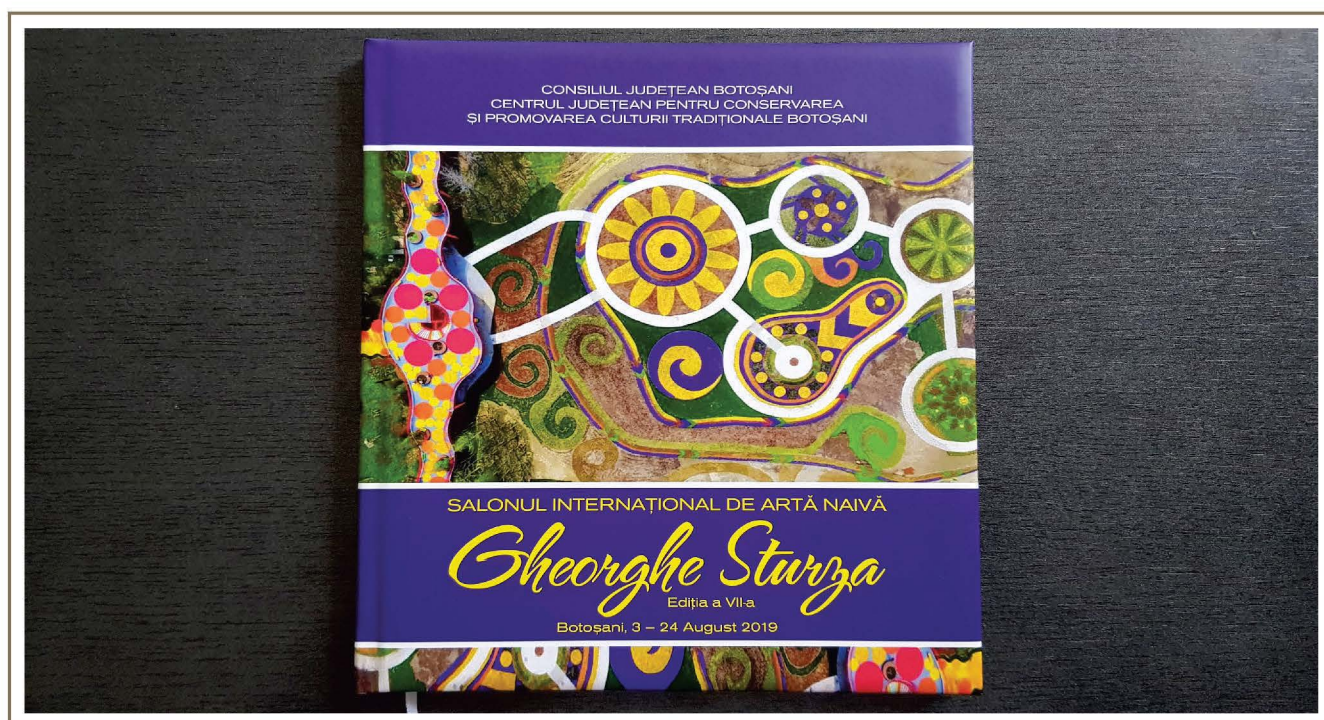
impreșii I

FELICIA ACSINTE

– critic de artă –

Creator de atmosfere, pictorul naiv se dovedește a fi un povestitor. Invitându-ne în lumea fascinantă a esenței ființei umane, fiecare lucrare naivă ne relevă forme ale simplității prin care putem conștientiza condiția semnificativă a existenței. Cu o tematică ce închipuie întoarcerea în timp la societatea primitivă și mai apropiată de natură în care spațiul rural și tradiția devin surse de inspirație, pictorul naiv accesează în același timp universul necunoscut al inconștientului, făurind simboluri pentru a exprima

plastic sensul a ceea ce vrea să transmită. Aparenta libertate de care dispune pictorul naiv în realizarea compozițiilor scoate în evidență candoarea, sensibilitatea și mai ales, sinceritatea imaginii redate. Îmbinând formele aplatizate, simplificate ori prefăcute în modele schematice și culorile vii, îndrăznețe, lucrările descriu o abordare unică a genului. Fiecare pictor naiv redă în lucrările sale o interpretare profundă a universului uman impregnat de sensuri și semnificații ce au o intensitate afectivă nemărginită.

SALONUL INTERNAȚIONAL DE ARTĂ NAIVĂ

Gheorghe Sturza

Ediția a VII-a, Botoșani, 3-24 august 2019

Etnograf

MARGARETA MIHALACHE

notimpurile, păsările, regnul vegetal, toate par că se umanizează în funcție de dorințele naturii umane. Îndeletnicirile din satul tradițional, ludicul, momentele cruciale din viața omului, fantasticul sau fantasmale, natura statică, taifasurile între oamenii satului sau clipele de meditație, burlescul, diafanul se întâlnesc armonios atât din punct de vedere tematic, cât și cromatic la această ediție a Salonului Internațional de Artă Naivă „Gheorghe Sturza” Botoșani. Infantilismul surprinde prin dorința de a creiona copilăria pierdută, iar ridicolul se afișează și acesta fără sfială.

Simplitatea abordată de unii este echilibrată din punct de vedere expozițional de către elaborate compoziții în care tenacitatea artistului merge până la surprinderea fiecărui amănunt în linii a căror finețe uimește. Gingășia transpare cu precădere în multe creații ale artiștilor, momentele epice nu dezminț, nici de această dată, faptul că ocupă un loc însemnat în arta naivă și sunt pline de haz. Opulența naturii – fie pomenim de flori, fie de roade – impresionează prin propria frumusețe redată cu atenția cuvenită. De un realism aparte sunt acele compoziții în care se radiografiază politicul, exemplificat de către fizionomiile manipulatorilor, dar și ale celor manipulați.

Arta Naivă

expresia sinceră a sinelui

FELICIA ACSINTE

– critic de artă –

Ca un elogiu adus simplității lucrurilor ce sunt pe cât de frumoase, pe atât de importante, lucrările expozanților participanți la cea de-a VII-a ediție a Salonului Internațional de Artă Naivă „Gheorghe Sturza”, generează esența intensității emoționale, a ceea ce pictorul italian, Carlo Carracci: „Trebuie precizat că lucrurile obișnuite sunt cele care relevă acele forme ale simplității, prin care putem conștientiza condiția elevată și semnificativă a existenței”.

Păstrând farmecul eteric și integritatea structurală a tematicii în care culorile vii sunt dominante, iar caracteristicile tehnice sunt ignorate, lucrările artiștilor naivi găzduite de Direcția Județeană pentru Cultură din Botoșani

s-au dovedit a fi ca o buclă în adâncimea unei arte ce trebuie căutată și înțeleasă nu în vizual, ci în spirit. Dominate de claritate, fiecare lucrare are caracteristici unice, pictorul naiv prezentând pe suportul de lucru propria versiune a poveștii, integrându-se în același timp în dominantă particulară a sensibilității, a ludicului și a purității. Paleta cromatică bogată în nuanțe și tonuri luminoase introduce privitorul în atmosfera unui basm ce-l poartă parcă prin diverse stări de spirit și căutări interioare create de imagini ce par uneori rupte din inconștient. Cu o gamă largă de trimiteri și interpretări plastice, regăsim lucrări în care liniile și formele puternice pe de o parte și culorile vii pe de altă parte, redau o atmosferă

Ruxandra CIUPERCĂ – Partea leului

Anastasia GÂRNEAȚĂ – La păscut

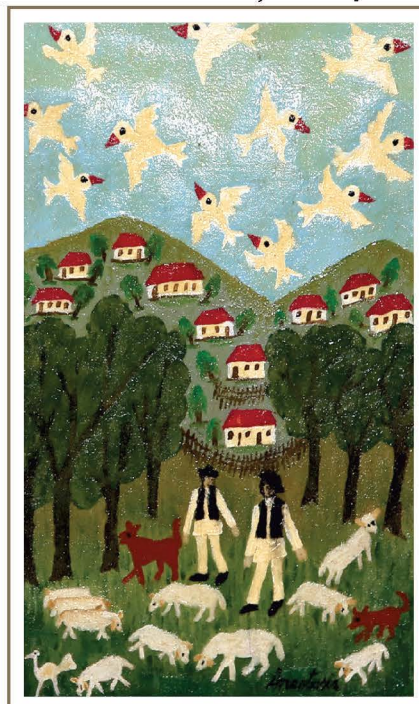

Foto: Claudia BREHUESCU

calmă și caldă, o piesă dintr-un singur puzzle care înfățișează două fațete ale unui același fel de a concepe viața și arta.

Fiecare expozant devine un povestitor pasionat al unei descrieri literare transpuse în limbaj plastic. Pe măsură ce privirea noastră explorează simbolul, ajunge la idei care se află dincolo de puterea de cuprindere a rațiunii. De la reprezentarea caselor care includ efectele miniaturii, a țăranilor și spiritul satului, a tradițiilor și arhetipurilor, la lucrări ce ating subiecte îndrăznețe tratate într-o notă ironică, ochiul privitorului este condus într-o *călătorie fantastică* ce se îndepărtează de real și care evocă o putere ce îl face pe privitor să perceapă subiectul într-o nouă perspectivă.

Fie în picturi ca *Justiția divină și pesta porcină*; *Moartea* sau lucrări precum *Partea leului* ori *Viața portuară* în care umorul de situație este redat prin imagini suprarealiste cât se poate de potrivite în contextul narativ, fie în lucrări ce ne fac sensibili la farmecul peisajelor rurale, al zilelor frumoase de toamnă sau de vară, al zilelor de sărbătoare, al obiceiurilor și

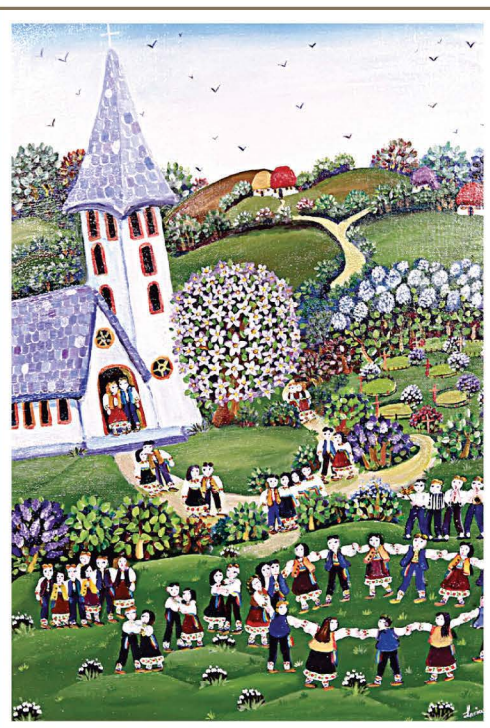
simbolurilor ancestrale consacrate neamului românesc: *Hora satului*, *Tradiții și Superstiții*, *La pascut*, *Jocurile iernii*, alături de alte valori cum ar fi portul popular românesc și multe alte activități nelipsite din viața țăranilor, largesc în esență orizontul de înțelegere către subiecte ce au o semnificație mult mai profundă a condiției umane. De pildă, lucrări precum: *Pribeag*, *Gorgonaș*, *Fuga după ciolan*, devin mesaje noi societăți. Alte lucrări precum: *Datinile*, *Poveste de vară* sau *Poveste de toamnă*, ori *Amintiri din copilărie*, povestite în pânzele pictorilor naivi, sunt scene de viață în mijlocul cărora aceștia au trăit și pe care le evocă cu nostalgie.

Identificând o tonalitate afectivă de cuprindere a unei game variate de stări și emoții și folosind constelații de simboluri în redarea compozițiilor, lucrările expozanților permit privitorului un canal de a accesa relativ facil la realitatea înconjurătoare. Fără a trăi într-o rezervație care să-l ocrotească de convulsiile și angoasele lumii contemporane și fără a umbri picturile lor prin culori insipide, pictorii naivi reușesc să păstreze universul creator într-o

Mihaela Ioana MOCANU – Poveste de iarnă I

Lucica CIOBANU – Hora satului

calmă armonie chiar și acolo unde nota tragică este atinsă.

Indiferent de tematica abordată, dimensiunea spirituală nu lipsește din picturile expozanților. Poate că prin această capacitate de a păstra seninătatea chiar și în tumult, pare să o răscumpere și să o absolve de consecințele unui prezent contradictoriu pe care nu îl poate, desigur, eluda, dar pe care îl transcende prin umor. O lume în care umorul, veselie, voia bună și gluma sunt la ele acasă, exprimând astfel seninătatea și optimismul original al spiritului naiv.

Chiar dacă lucrările de artă naivă au demonstrate faptul că arta naivă este atemporală și anațională, aceasta aparținând unui domeniu spiritual plasat dincolo de orice coordonate spațio-temporale concrete este foarte interesant să vedem viziunile artiștilor participanți din țări precum: Franța, Lituania, Israel, Polonia sau Ungaria. Prin modul de tratare a temei și a dialogului pictorului cu tema aleasă, lucrările contribuie la atmosfera specifică a ceea ce numim

un stil diferit de abordare și înțelegere al mesajului picturii.

De la an la an, descoperim în expozițiile artiștilor naivi faptul că aceștia devin susținători unei arte dedicate unui realism social tratat în picturile lor sincer și dominat în principal de subconștient și mai puțin de conștiință. Fără a se îndepărta de tradiții chiar și acolo unde realul lasă loc fantasticului, atingând o simbolistică mult mai profundă, picturile naive își merită valoarea la nivelul artei universale, acestea nefiind un simplu decor, ci participante la pulsația narativă a unei realități existente, a snoavelor populare ce aparțin folclorului și literaturii țării respective.

Nu trebuie uitat faptul că indiferent de stilul și domeniul vizual pe care un artist îl adoptă, în societatea contemporană tot mai neatentă la profunzime, în care totul se vinde și totul se cumpără, arta este, poate, singurul mod de a menține ființa umană în dialog cu propriul sine.

Șerban NICOLAE – Pribeag

Șerban NICOLAE – Gordonaș

CULTURA DE TOAMNĂ

LUCIA OLARU NENATI
Membră a Uniunii Scriitorilor
din România

Chiar dacă pare că toată energia societății noastre actuale se consumă pe luptele politice, pe scandaluri zgomotoase, pe înjunghieri electorale și pe anchete, tot se mai petrece, parcă pe furiș, și câte o întâmplare culturală, inițiată fie de organisme instituționale prin natura calendarului de acțiuni, fie chiar de organizații sau persoane private dintre cele ce n-au obosit de tot de zarva asurzitoare din jur, ori cărora nu li s-a ostit dorul de afirmare.

Iată că așa s-a petrecut într-o zi ploioasă un vernisaj de picturi ce păreau a inunda toți pereții și scările Centrului botoșănean de creație, într-un diluviu cromatic de-a dreptul amețitor. Și, de fapt, asta și este menirea unei asemenea invazii numită de astă dată Salonul Internațional de Artă Naivă „Gheorghe Sturza”, acea artă care își păstrează prospețimea, lipsa de rigoare și de canoane, dar și fantezia debordantă a copilăriei. Au fost expuse acolo zeci de tablouri de o mare diversitate cromatică și tematică, realizate de 49 de pictori din țară și de peste hotare, care au primit cu emoție

Foto: Calistrat ROBU

diplome și distincții pentru prestația lor. Desigur că în expoziția dedicată celebrului pictor naiv botoșănean Gheorghe Sturza și prezentată de Felicia Acsinte au participat și creatori ai orașului gazdă, printre care foarte activul pictor Cristian Hârtie care expunea chiar atunci propria colecție într-o încăpere alăturată. În acea ceremonie inaugurală a sosit la Botoșani și un desant ieșean, nu numai de pictori, dar și de scriitori care și-au lansat cu acest prilej și cărți, printre care și una mixtă, conținând adică și pagini literare, semnate de Corina Matei Gherman, dar și foarte reușite ilustrații de pictură naivă semnate de redutabilul Calistrat Robu. A fost realizat și un consistent album al acestui eveniment, semnat de Margareta Mihalache, organizatoarea acestui eveniment foarte imortalizat pe peliculă de către cameramani (foto/video), care păreau a concura numeric cu participanții. Așa se face că, pentru o câțime de timp, treptele somptuoase ale interiorului casei Văsescu, aceea care găzduiește azi mai multe instituții de cultură, aminteau parcă de animația de odinioară a

acestui oraș al aristocrației iubitoare de cultură.

Tot o expoziție a realizat, de astă dată în aer liber, și Memorialul Eminescu de la Ipoțești. Aceasta s-a numit „Poeți botoșăneni. Scriitori de dincolo de Styx” și s-a înscris ca acțiune în seria celor dedicate recitărilor publice, dar și evocării unora dintre literații acestor meleaguri trecuți în eternitate. Realizării acestui scop i-a fost dedicată o expoziție de panouri individuale reprezentând chipul și prezentarea succintă a fiecăruia dintre creatorii selectați pentru a face parte din acest inventar, expuse pe gardul exterior al parcului Eminescu. Poeții de azi ai județului s-au grupat ca într-un amfiteatru în fața statuii Poetului, de unde se ridicau pe rând de pe scaune și recitau poezii semnate de doi dintre cei evocați și readuși astfel acum, în chip evident, în atenția actualității, dar și din propriile lor creații. Firește că alegerea s-a făcut în funcție de afinitățile fiecăruia cu cei evocați, dintre care mulți le erau cunoscuți din timpul vieții lor. În ce mă privește, am ales să citesc un poem al lui Arthur

Enășescu, un poet și un exeget înzestrat din vremea Marii Uniri, dar și, firește, un poem de Eminescu, dacă tot participam la o inițiativă concepută la Ipotești.

Publicul peripatetic privea curios desfășurarea insolitei manifestări, întrebându-se poate care dintre poeții de azi se vor adăuga cândva statuilor din rotunda realizată de Marcel Mănăstireanu, aflat și el alături de poeți.

O altă activitate culturală a fost una amânată din vară, și anume ediția aniversară a premiilor „Teiul de aur” și „Teiul de argint”, manifestare patronată de Elena Condrei, directoarea Editurii Gee, și aflată acum la o dublă aniversare: 25 de ani de la înființarea acestei edituri și 18 ani de la inițierea premiilor dedicate „Teilor” eminescieni. Deși organizată din fonduri proprii – neaprobându-i-se proiectul solicitat – manifestarea a cuprins și acum laturile obișnuite: acordarea acestor premii pentru literatură, arte vizuale și colecționari ș.a. În plus, s-au desfășurat lansări de cărți în prezența unor autori avizați în aria

eminescologică, un solo muzical al grațioasei Carmen Antal Cujbă și alte elemente cuprinse în scenariul manifestării, precum prezentarea unui film aniversar cuprinzând diferite aspecte ale evoluției acestei ambițioase instituții private de cultură. Comperajul întregii derulări a fost asigurat de către ubicuul Traian Apetrei.

Concluzia acestei și acestor manifestări autumnale ar fi poate aceea că, în ciuda aparențelor atât de pragmatice, totuși există și nevoia de cultură în mentalul nostru colectiv.

MOLDOVA BISERICILOR DE LEMN

ALBUM DE REPORTAJ

STELIANA BĂLTUȚĂ

Etnolog

Otilia Bălinișteanu, un recunoscut nume de reporter, un nume de dascăl universitar ieșean, a cercetat un număr mare dintre bisericile vechi de lemn din Moldova, pe care le-a publicat într-un album mare de reportaj, cuprinzând 737 de pagini.

Albumul ilustrează și structurează în text și imagini, biserici de lemn din: Iași 19, Suceava 20, Botoșani 35, Neamț 28, Bacău 45 și Vaslui 38.

Autoarea precizează că cercetarea și drumurile prin Moldova le-a început din 2 martie 2012, consemnând reportaj după reportaj, în ziarul „LUMINA” al Patriarhiei Române.

În 1 septembrie 2014, etnologul de excepție EMILIA PAVEL, a apreciat volumul imens de muncă al reporterului de atunci, OTILIA BĂLINIȘTEANU, și a alcătuit textul cu titlul „Un necesar gest de salvare a patrimoniului cultural”, text care a devenit prefața albumului la care ne referim. Mai târziu când albumul a fost pregătit pentru tipar, autoarea a scris: „De-

dic acest volum memoriei distinsului etnolog Emilia Pavel”.

Albumul reprezintă valoare, document, istorie, artă, arhitectură bisericească în lemn, dar și un semnal de alarmă asupra grijii care ar trebui să existe pentru patrimoniul Moldovei, și al celui național.

În argumentul domniei sale, autoarea ne derulează ca și în întregul album, referirile la bisericile de lemn, cu tot ce adăpostesc ele patrimonial, dar și la spiritualitatea ancestrală ortodoxă aflată în așezări zonale, rurale, ca centre ale vechii civilizații.

Autoarea a dus cercetarea și observațiile asupra lăcașelor de cult, dincolo de reportajul tehnic conturat într-o anumită formă, către descrierea și prezentarea plină de conținut istoric, documentar, artistic, cu detalii necesare și convingătoare, privitoare la teaurizarea acestor valori de necontestat.

Apreciem demersul și stăruința duse la

finalizarea acestui mare volum, care are unicitatea lui, și a cărei alcătuire a fost posibilă prin parcurgerea a 20.000 de kilometri, de-a lungul a 4 ani, prin șase județe ale Moldovei și prin realizarea pentru ilustrații color, a unui număr de 29.000 de fotografii.

Profesionistă desăvârșită, cu un spirit de observație dus la perfecțiune, a consemnat informații istorice, nume de ctitori, împletind textul într-o prezentare parcă de poveste din alte „vremi” (vremuri), de odinioară, text însoțit așa cum am spus, de imagini color ireproșabil realizate ordonând uriașul material documentar, ca un adevărat arhitect.

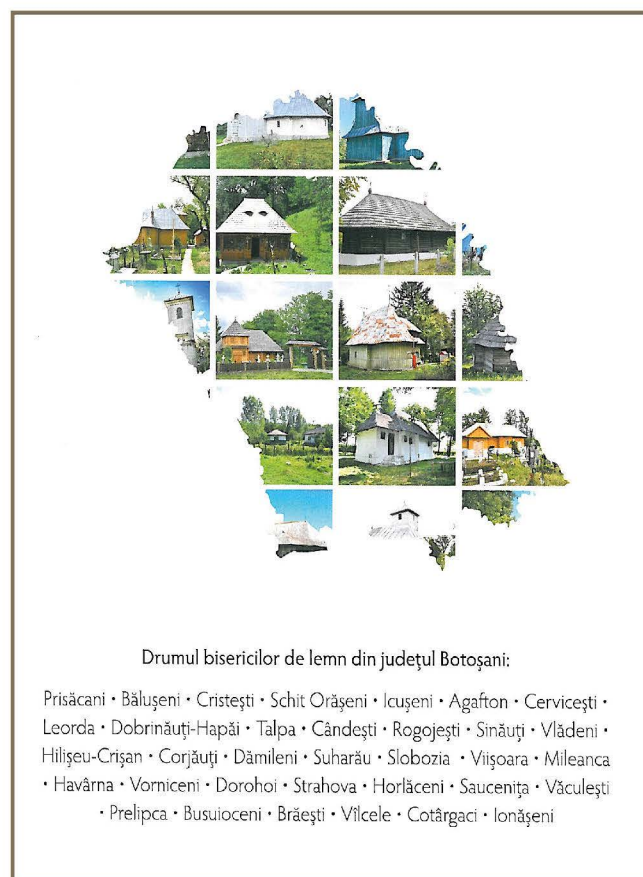
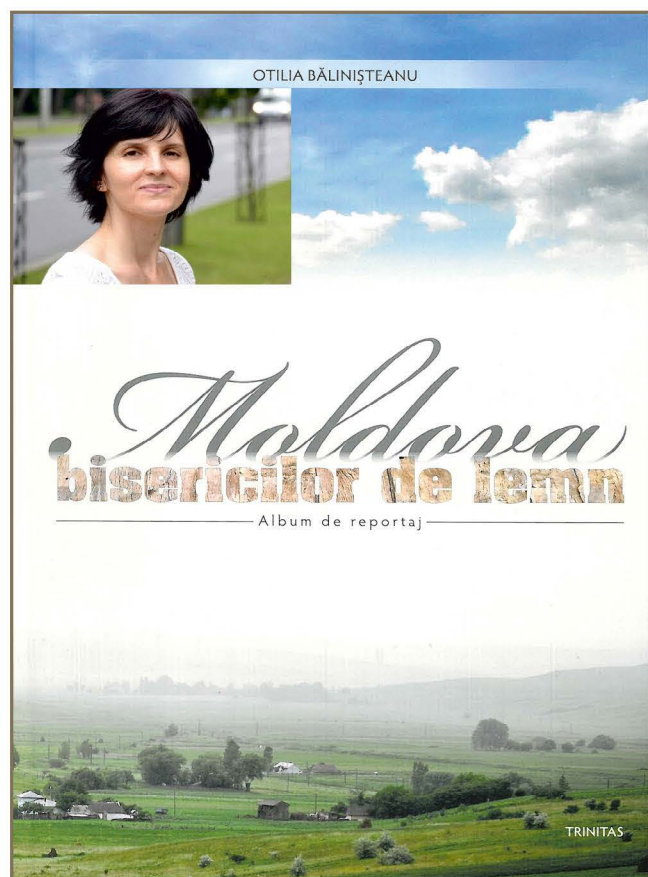
Talentul de reporter înăscut și de observator al fiecăruia din obiectivele cercetate, se conturează pe fiecare pagină a albumului.

Cu o puternică personalitate care transpare din munca de Sisif depusă, OTILIA BĂLINIȘTEANU ne-a arătat cum se iubește istoria, așa cum a scris într-o inspirată dedicație,

„că timpul curge peste o moștenire de preț”, lăsându-ne a înțelege că nepăsarea, indiferența și chiar alți factori, ne vor duce la pierderea unor valori spirituale, unice din zona Moldovei.

Și pentru că nașterea OTILIEI BĂLINIȘTEANU a fost binecuvântată de pământul românesc botoșănean la Concești, și pentru că i-a fost scris în stele și ursitoarele i-au prezis că va scrie despre bisericile de lemn din Moldova, previziunea s-a îndeplinit când albumul cu text și imagini a lăcașelor de cult, a ieșit de sub tipar.

Parafrazând-o pe însăși autoare ne-am întrebat: Ce-ar mai fi „de spus”? Da, încă ar mai fi foarte multe de spus, dar sintetizăm că este Licențiată în Jurnalism și Științele Comunicării la Facultatea de Litere a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, promoția 2004; În 2003 a fost stagiară a Școlii Superioare de Jurnalism din Lille, Franța, ca bursieră a Ministerului francez de Externe; Din 2015 formator la Catedra de

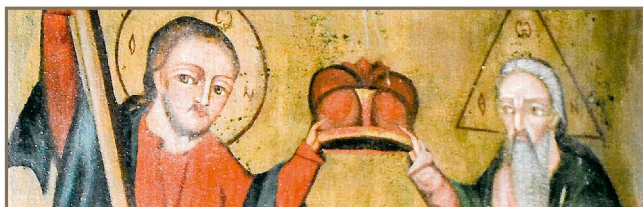

Jurnalism și Științele Comunicării, la Facultatea de Litere a Universității „Al. I. Cuza”, Experiență de 12 ani în presa scrisă.

Despre propria persoană, OTILIA BĂLINIȘTEANU consemnează: „Sunt așa cum

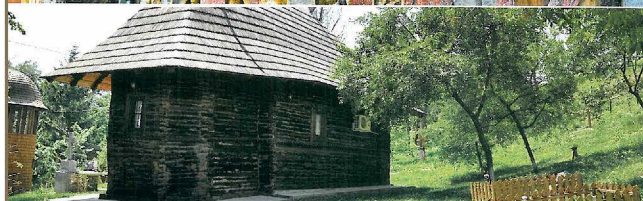
mulți mă cunoașteți, iar alții mă vor afla. Liberă să simt, să observ, să gândesc, să visez. Capabilă de emoții imense, dar și de revolte la fel de puternice. Gata să vibrez în fața frumosului, dar și să critic aprig netrebniciile prezentului”.

Biserica „Sf. Ierarh Nicolai”, Prisăcani, oraș Flămânzi (ridicăta între anii 1656 – 1657)

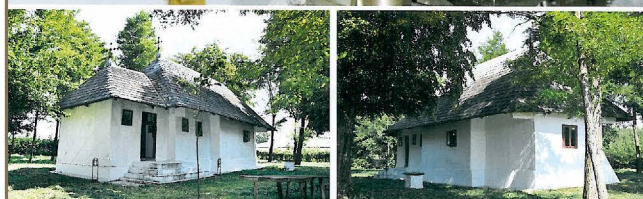
Biserica „Sfântul Nicolae” – Dămileni, Cristinești (anul 1700)

Biserica de la Schit – Orășeni (ridicăta în anul 1760)

Pomelnice în chirilică, de secol XVIII, din Biserica Schit Maici, Schit Orășeni

Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” din Poienița Icușeni – Vorona (ridicăta în anul 1870)

Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Cerveșteți (Leatul, anul 1787)
– așa cum era când autoarea a cercetat –

Biserica „Sfântul Nicolae”. Ctitori – restauratori Soroceanu, (ridicăta în anul 1803)

Biserica Vărgolici (anul 1779)

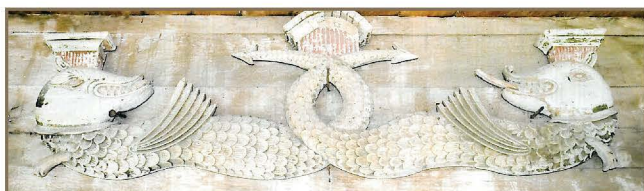
**Biserica „Sfinții Voievozi”, Bălușeni
(ridicăta în anul 1740)**

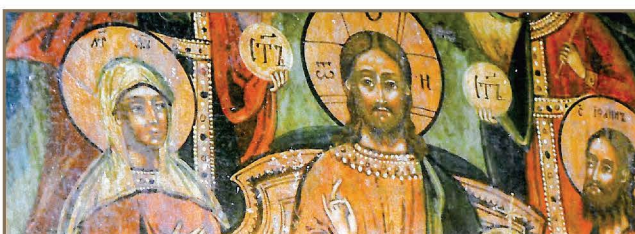
Biserica din Cândești (anul 1777)

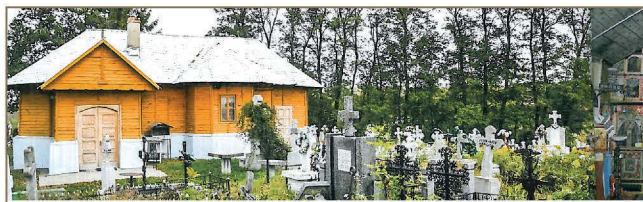
**Biserica
din Vlădeni –
Mihăileni
(anul 1785)**

**Biserica „Adormirea Maicii Domnului”
Hilișeu Crișan (anul 1802)**

**Biserica
de la Corjăuți
(anul 1813)**

Biserica de la Strahova (anul 1756)

Biserica de la Saucenița (anul 1794)

Biserica „Sfinții Voievozi”, cătunul Busuioceni, Satul Poiana, Comuna Brăești (de la anul 1801)

Detaliu catapeteasmă – Biserica „Adormirea Maicii Domnului” de la Prelipca (anul 1778)

Bisericiuța „Adormirea Maicii Domnului” de la Prelipca (anul 1778) – Cător Constantin Stroeici –

Biserica „Sfântul Dumitru” – Ionășeni, Trușești –

Biserica „Adormirea Maicii Domnului” – Brăești (ridicată în anul 1745)

Bisericele de lemn din cele șase județe ale Moldovei (Botoșani, Iași, Suceava, Neamț, Bacău și Vaslui) cercetate sistematic de Otilia Bălinșteanu și prezentate în reportajele din volumul de față constituie un important document al artei tradiționale a lemnului din această parte de țară. Autoarea, cunoscută jurnalistă ieșeană, s-a aplecat cu atenție și cu discernământ asupra culturii și creațiilor noastre populare, după cum se poate observa din numeroasele interviuri și reportaje despre universul satului românesc publicate [...] în *Ziarul Lumina* [...].

Otilia Bălinșteanu a bătut satele Moldovei la pas, culegând tot ce a fost mai de preț, dar și mai vulnerabil în fața tăvălugului timpului despre aceste vechi cături de lemn, apoi le-a așezat în scrierile sale, vădind reale calități de cercetător. De aceea, apreciem că volumul de față reprezintă un valoros și necesar gest de salvare a unei pătri importante a patrimoniului cultural național. Iar pentru viitor, bogatul material cuprins în aceste reportaje, precum și imaginile ce-l însoțesc, vor constitui o oglindă izvoarelor autentice ale identității și spiritualității noastre, dar și un consistent punct de pornire în orice cercetare legată de istoria comunităților românești.

Etnolog EMILIA PAVEL

Festivalul de Gastronomie Tradițională Moldovenească

26-27 OCTOMBRIE 2019, BOTOȘANI

MIREL AZAMFIREI

flat la prima ediție, Festivalul de Gastronomie Tradițională Moldovenească a fost o sărbătoare a recoltei de toamnă și a avut ca scop păstrarea și punerea în valoare a rețetelor culinare din zona Botoșanilor și, în general, din zona Moldovei.

Astfel, Pietonalul Unirii din Botoșani a găzduit standurile cu diverse produse: pastramă de oaie, sarmale, preparate din carne

la grătar, fasole cu cârnați, ciorbă de cocoș, telemea, plăcinte, dar și vin, must și bere. Mai mult, **Doinița și Titi Simion** au adus oale care fierbeau chiar în fața cumpărătorilor, la foc de lemne, mămăligă, sarmale, tocăniță de berbec; tot ei au preparat pe loc un porc la proțap, astfel că amatorii de delicii culinare au avut ocazia să deguste mâncăruri moldovenești tradiționale.

Alături de standurile cu mâncare, au expus spre vânzare meșterii populari Silion Georgeta și Dumitru, Ivănușcă Daniela și Vasile, Ciubotărița Emilia și Constantin, Iacinschi Sonia și Eusebiu.

Ansambluri folclorice și formații de fanfare din județ au susținut programe artistice pe tot parcursul festivalului, astfel:

- Sâmbătă, 26 octombrie: Fanfara

„Tudoreanca” și ansamblurile folclorice „Doina Costeștilor” – Răchiți, „Comorile Luncii” – Lunca, „Pădureanca” – Coșula, „Cununa Bălușeni” – Bălușeni.

- Duminică, 27 octombrie: Fanfara „Codrii Voronei” și ansamblurile folclorice „Stejărelul” – George Enescu, „Dor de hora din Cristești” – Cristești, „Flori de măr” – Curtești.

TRĂINICIA TRADIȚIILOR LOCALE

PROIECT CULTURAL

Înv. IRINA GAVRIL – Ansamblul „Mugurelul albeștean”
(Comuna Albești)

 Asociația Cultural-artistică „Albeșteanca” din comuna Albești județul Botoșani a demarat în luna iulie 2019 proiectul cultural „Trăinicia tradițiilor locale”, proiect realizat cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Botoșani în perioada 1.07.2019 – 1.11.2019.

Asociația „Albeșteanca” din comuna Albești județul Botoșani în cadrul căreia

activează Ansamblul „Mugurelul albeștean” s-a constituit ca o „familie” folclorică în care tinerii școlari pot descoperi un model de dăruire și pasiune pentru tradiția jocurilor și cântecelor populare, precum și pentru costumul popular vechi și autentic.

Prin proiectul „Trăinicia tradițiilor locale” ne-am propus să contribuim la conservarea și promovarea culturii tradiționale de pe Valea

Jijiei și nu numai, să readucem în atenția locuitorilor meleagurilor botoșănene obiceiurile străvechi ale satului românesc care se pierd treptat în negura timpului, descoperind și stimulând talentele și aptitudinile copiilor implicați.

Grupul țintă: 120 copii cu vârste cuprinse între 6-14 ani din comunele Albești, Lunca, Todireni și Trușești, 10 cadre didactice, 40 de părinți, 5 reprezentanți ai comunităților din proiect.

Beneficiari direcți sunt elevii, părinții, cadrele didactice și beneficiarii indirecti sunt membrii comunităților locale.

Echipa de proiect: prof. Simion Maria – coordonator proiect, înv. Gavril Irina – reprezentant legal, prof. Pușcașu Margareta, prof. Chitic Mihaela – purtător de cuvânt, Rodica Vieru – contabil.

Parteneri: Primăriile și Școlile Gimnaziale din comunele Albești, Lunca, Todireni, Trușești.

Unele activități din cadrul proiectului s-au desfășurat în comun cu partenerii, cum ar fi:

- Conferința de lansare a Proiectului

„Trăinicia tradițiilor locale” – luni, 15 iulie 2019, ora 10:00, în sala Căminului Cultural Albești;

- „Lecție concert” cu Rapsozii Botoșanilor – miercuri, 18 septembrie 2019, ora 16:00, în sala Căminului Cultural Albești;

- „Festivalul cântecului și dansului popular albeștean” cu participare internațională, sâmbătă, 12 octombrie 2019, între orele 10:00 și 17:00, pe stadionul din comuna Albești;

- „Am reușit, vom continua” – Conferința de închidere a proiectului „Trăinicia tradițiilor locale”, joi, 24 octombrie 2019, în sala Căminului Cultural Albești.

Celelalte activități similare se vor desfășura în localitățile partenere.

Roadele muncii depuse de copii și cei implicați direct în proiect au fost valorificate și apreciate în cadrul festivalului din 12 octombrie 2019 unde am prezentat minispectacole și am avut invitați din țară și din Republica Moldova.

În comuna Lunca activitatea Ansamblului „Comorile Luncii” înființat în anul 2009 a fost coordonată de profesoarele Elena Tănăsă și Otilia Sârghi, instructor-coregraf fiind Ionel Petrișoru.

Membrii ansamblului folcloric „Comorile Luncii” își propun să facă cinste neamului românesc oriunde își prezintă programele artistice.

Pentru proiectul „Trăinicia tradițiilor locale” am selectat membrii formației de dans „Mugurașii”, grup țință în proiect, care au fost prezenți la festivalul din octombrie.

Proiectul cultural a avut un bogat program de activități:

1. „La început de drum” – lansarea proiectului, luni, 15 iulie 2019, în sala Căminului cultural din Albești. Au fost prezentate cele mai importante activități care urmau a se desfășura fie în comun, fie în localitățile partenere.

2. „La taifas” – joi, 18 iulie 2019, la taifas cu rapsodul popular Neculescu Paraschiva (Ica Luchian) și cu dirijorul Ioan Cobâlă, o activitate cu patru ședințe a câte două ore cu diverse grupe de copii de vârste diferite.

3. „Hora albeștenilor” – vineri, 27 iulie 2019, la Căminul Cultural Albești, cu bătrânul Țurcanu Gheorghe – pași de dans local.

4. „De la bunici la nepoți, cu dragoste” – joi, 1 august 2019, în localul Școlii primare – dansul popular local „Coasa” – învățarea pașilor și a strigăturilor, exersare, legarea dansurilor hora și coasa.

5. „Lucrăm cu coregraful” – perioada 1 – 17 august 2019, la Căminul Cultural Albești au avut loc repetiții pentru învățarea dansurilor populare ce vor fi asamblate într-o suită – Sârba de la Bumăceni, Ciobănașul din Albești, Țărăneasca din Albești.

6. „Autenticul imortalizat” – diseminarea rezultatelor, pe tot parcursul derulării proiectului.

7. „Lecție concert” – miercuri, 18 septembrie 2019, la Căminul Cultural Albești cu „Rapsozii Botoșanilor” – activitate comună cu partenerii.

8. Festivalul cântecului și dansului popular „Albeșteanca” cu participare internațională – sâmbătă, 12 octombrie 2019, pe stadionul comunei Albești.

9. „Am reușit, vom continua!” – încheierea proiectului „Trăinicia tradițiilor locale”.

Asociația cultural-artistică „Albeșteanca”
gavril.irina@yahoo.com

www.impresarieri.ro

www.impresarieri.ro

Festivalul Internațional al Cântecului, Jocului și Portului Popular VASILE ANDRIESCU

3 – 4 august 2019

ELENA PRICOPIE

In festival cu tradiție, mult așteptat în fiecare vară, desfășurat în două – trei zile, aduce pe scena botoșăneană ansambluri prestigioase de artiști amatori din toate regiunile istorice ale țării. Dar poate cel mai important este că evoluează pe scena în aer liber 28 de ansambluri folclorice din județ, un număr impresionant care face din județul Botoșani o capitală a folclorului coregrafic autentic. Nici un alt județ din țară nu se poate „lăuda” cu un asemenea număr de ansambluri folclorice de jocuri populare, și mai mult, cu un asemenea repertoriu coregrafic.

Se cuvine să le și numim pentru că oamenii care formează aceste ansambluri și care le instruiesc și coordonează sunt români adevărați, patrioți, și o spun fără să am vreo îndoială că ar fi un neadevăr, deoarece sunt oameni cu dragoste de nație, de țară ce păstrează prin folclorul autentic identitatea noastră ca popor. Au făcut o demonstrație despre ce înseamnă să contribui benevol, cu multă muncă,

la păstrarea rădăcinilor și spiritualității neamului, ansamblurile: „Pădureanca” din Coșula • „Balada Nouă” din Botoșani • „Dor de plaiuri corlățene” din Corlăteni – ansamblul junior • „Dor de hora din Cristești” – Cristești – ansamblul junior • „Cununa Bălușeni” – Bălușeni • „Flori de măr” din Curtești • „Hora” din Vlăsinești • „Mugurașul” din Corni • „Doruleț” din Durnești • „Codrulețul” din Vorona • „Doina Costeștilor” din Costești-Răchiți • „Hudeșteanca” din Hudești • „Jijia” din Albești • „Ciobănașul” din Copălău • „Zorile” din Havârna • „Dor de hora din Cristești” – ansamblul de tineri • „Datina” din Botoșani • „Muguri de fluier” din Stăuceni • „Așa-i jocul în Roșiori” din Roșiori – Răchiți • „Dor de plaiuri corlățene” – ansamblul de tineri din Corlăteni • „Sirețelul” din Vârfu Câmpului • „Grăușorul” din Hănești • „Mugurelul Albeștean” din Albești • „Cordăreanca” din Cordăreni • „Stejărelul” din George Enescu • „Comorile Luncii” din Lunca • „Flori de busuioc” din Trușești • „Tudoreanca” din Tudora.

Din alte județe au răspuns invitației ansamblurile: „Doina Fărcașelor” din Fărcașele – Olt • „Cercănelul” din Borșa – Maramureș • „Canlar” din Cobadin – Constanța • „Măgureanu” din Măgura Ilvei – Bistrița-Năsăud • „Sălceanca” din Salce – Suceava • „Codrișorii Neamțului” și „Codrii Neamțului” din Piatra Neamț • „Hora Moldovei” din Iași.

Alese mulțumiri tuturor pentru prezență, spectacol, pentru omagiul adus folclorului prin care, vrând-nevrând, au cinstit memoria celor de la care au preluat comoara aceasta și o prețuiesc!

Lada cu Zestre

Program de descoperire a izvoarelor folclorice botoșănene

ELENA PRICOPIE

În perioada 2 – 4 septembrie 2019, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani a organizat o sesiune de pregătire, schimb de experiență, a instructorilor ansamblurilor de jocuri populare din județ care au participat la acest program însoțiți de câte o pereche ori de câte două perechi de dansatori.

Programul își propune valorizarea și promovarea culturii tradiționale specifice județului Botoșani, iar instructorii ansamblurilor împreună cu perechile de dansatori au prezentat câte un joc popular tradițional din microzona pe care au reprezentat-o. A fost o sesiune intensivă de învățare a jocurilor populare tradiționale și specifice fiecărei microzone folclorice din județ ca etapă pregătitoare pentru desfășurarea festivalurilor-concurs locale din cadrul programului de descoperire a izvoarelor folclorice botoșănene.

Folclorul este negreșit poartă între trecut și viitor și legătura cu pământul nostru natal, cu identitatea noastră ca popor o menținem doar păstrând vii tradițiile populare, portul popular, cântecul și jocul popular ale căror origini se pierd în negura timpului și pe care suntem datori să le lăsăm moștenire copiilor noștri.

Faptul că dansul popular este atât de bine înrădăcinat în tradițiile noastre, ar trebui să ne bucure deoarece în acest fel reușim să preservăm tradițiile și obiceiurile populare, dansul popular fiind de fapt o manifestare a spiritului și identității noastre ca nație.

Dansul popular românesc este o comoară cultivată din generație în generație, pe care avem datoria să o ocrotim și să o lăsăm moștenire copiilor noștri ca o mărturie a istoriei și identității noastre naționale.

Un gând bun, tuturor iubitorilor și trăitorilor de frumos!

Așa se așteaptă Anul Nou!

